

Ejnar Fors Bergstrøm farin

Til stóra lukku fyri okkum hava Føroyar átt og eiga enn nakrar hollar vinir uttanlands. Vinir, sum ikki bert hava sýnt áhuga fyri hesum landi og fólki, men sum hava skilt mál og mentan okkara. Teirra áskoðan og meting kann tykjust okkum nóg so einfald og avgjörd. Ikki órogvad av smámunum, sum hjá honum, ið livir mitt í hesum. Tað kann vera fyrimunurin og er tað helst eisini.

Summir teirra hava verið ágrýtnir at egga uppundir og hava beinleiðis tikið lut í føroyskum mentunarlívi á ymsan hátt.

Ein teirra var sviin Ejnar Fors Bergstrøm. Nú er hann farin, men vit skylda honum nóg og eiga at minnst hann í virðing og takksemi.

Ejnar slóknaði 17. august í heimi sínum í Stockhólm, 84 ára gamal. Han var sonur kenda politikkarar og verjumálaráðharran David Bergstrøm. Í 1907–11 var pápin svenskur aðalkonsul í Helsinki. Hiðani hevði Ejnar — eyknevndur «Hosianna» — sín stóra físnka áhuga. Hann hevði fínst studentspróg og kendi seg allar dagar knýttan at fínsku tjóðini. Hann fór sjálvboðin í vetrar-

kriggið, men náddi ikki fram á vígvollin fyrr enn bardagin var av. Eins og pápin hevði Ejnar áhuga fyri blaðskrivning. Hann slepti háskúlastrinum og starvaðist sum blaðmaður við Svenska Dagbladet, til hetta blað í Hitler-tíðini fór at fjeppast uppi í nazismuni. Síðani starvaðist hann í tíðindatænastuni hjá svensku verjuni til hann fór frá við eftirløn fyri fleiri árum síðani. Hann hevði heitið stabsredaktor við tign sum oberstur.

Ahugi Ejnars fyri Føroyum er 45 ára gamal. Hann var í Íslandi til túsundarárhaldið í 1930 og skrivaði tá dygdarverkið «Íslans í stópsleven», eitt høvuðsverk í útlendskum bókmentum um Ísland. Hann kom tá í ferðalag við Jógván Zachariassen, amtslækna, og eftir innbjóðing frá Jógvani kom hann til Føroya árið eftir. Hesin eini tátturin í føroyska-svenska vinarbandinum varð til fleiri.

Ikki var tað ofta, Ejnar vitjaði henda vegin, men oftari mundu føroyingar sita væl hjá honum. Tá hann misti konuna í 1968, vitjaði hann aftur fyri seinastu ferð — at siga farvæl.

Fólk minnst enn ta stóru svensku herflotavitjanina í Havn á Ólavssøku 1950. Hesi skip

vóru komin við tí stóru bóka-gávuni «till Färöarnas lagting från Sveriges riksdag». Hendan glæsiliga bókaáva, ið varð latin Landsbókasavninum, taldi fleiri hundrad virðismikil bókaverk umframt fotomakar av føroyskum handritum í svenskum søvnum. Í tí 134 blaðsíðu stóra bókalistanum yvir gávuna stendur Ejnars navn nevnt einuferð so hessini í innganginum millum teir privatu gevararnar. Men í veruleikanum var tað Ejnar, sum hevði fingið hetta í lag og sum hevði stilað fyri. Og tað var ikki smávegis arbeiði, hann hevði lagt í tað sjálvur.

Ahugi hansara fyri Føroyum, fyri føroyskum bókmentum, fyri Fróðskaparsetrinum og tí, sum hendi á mentunarliga økinum í Føroyum var aldri vikinandi. Í blaðgreinum hevur hann til tað síðsta skrivað við eldhugi og tokka um bókmentir okkara. Saman við Bjørn Hagstrøm hevði hann gjørt eitt úrval av føroyskum bókmentum á svenskum, sum tíværri ikki er

komið á prent enn.

Tá Landsbókasavnið fyri nøkrum árum síðani hevði havt bókasýningina «tjóð í menning» í Reykjavík og í Havn, skipaði Ejnar straks fyri, at henda sýning eisini kundi verða á Kongaliga bókasavninum í Stockhólmi, saman við teimum gomlu føroysku miðaldarhandritunum, sum eru í Sveriiki. Til hesa sýning heysti 1974 læt Ejnar nøgd av tilfari úr stóra savni sínum, eitt tað størsta føroyska savn á privatum hondum, sum eru í Sveriiki. Hann beyð sær eisini til at skriva eina vegleiðing ella skrá. Hon skuldi vera stutt, men Ejnar hevði so vælsignað nóg upp á hjarta, at tað kom heil bók burturúr, «Den färöiska boken» (1974). Hetta er í mangar mátar frálík bókmentasaga sæð við útlendskum eygum. Tú kanst vera ósamdur við persónligu, avgjördu hugsan hansara og tú saknar okkurt, ið tú helt vera umtalu vert, men fyrigevevur, tá tú kennir stóra tokka hansara til evnið, og veist, at hetta er 82 ára gamal maður, ið skrivar við slíkum eldhugi. Einkil fekk hann fyri hetta arbeiði í peningi. Tvørtur ímóti rindaði

hann stóran part av útreiðslunum av bókin og sýningini, sum hann, so gamal hann var, strevaðist við í nógvar dagar og stundum út á náttina við.

Hann var eitt arbeiðsjárn. Seinnu árin var hann mest sum stokkdeyvur og nakað hjarta-veikur, men púra andsfrískur til tað síðsta. Tað gav at bita, at hann í ár hevur latið geva út bókina «En färd till Island sommaren 1857 efter anteckningar och brev av Nils Ohlsson-Gadde». Ejnar hevði lagt til rættis og sjálvur skrivað drúgv-an inngang.

Ejnar var bráður til. Hann kundi vera rættiliga avgjörður og treiskur. Tó at hann var vælmeintur, kundi hann av tí sama lætt verða misskilur av summum, sum ofta er við fólk, ið eru heldur bersøgin. Men sjálvt tey og tey, ið vóru ósamd við hann, høvdu virðing fyri vitsku hansara og viljastyrki.

Føroyingar siga Ejnari Fors Bergstrøm takk fyri alt tað, hann hevur gjørt fyri okkum og goyma minnið um henda góða talsmann okkara.

Sverri Egholm

Færøernes Realkreditinstitut

Tær av notarius publicus sambært viðtøkum stovnsins drignu obligationir til eitt virði uppá

kr. 4.331.000,00

verða við hesum sagdar upp til gjaldingar tann 1. december 1976.

Dráttarlisti við numrum á teim drignu obligationunum fæst útflyggjaður ella sendur portofritt við at venda sær til skrivstovu stovnsins.

Tórshavn, tann 7. september 1976

Stjórnin

Um nóg nógvir tekna seg byrjar:

Heimaskiparaskið

mánadagin 20. sept. kl. 19.00, próvtøka um hálvan des. 1976.

Radiotelefoniskeið

mánadagin 13. sept. kl. 15.00, próvtøka 25. sept. 1976.

Dugnaskaparskið (sigling og streym læra)

mikudagin 15. sept. kl. 19.00, próvtøka umleið 20. des. 1976.

Áhugaði eiga at siga frá til skúlan sum skjótast. Nærri upplýsingar fáast við at venda sær til

Føroya Sjómannsskúla

Samuelsons á pallinum í Ítróttarhøllini.

4.000 fólk sóu Samuelsons

Fyribils avgjört, at teir skulu koma aftur um eitt ár

Tilsamans eini 4.000 fólk vóru til báðar konsertirnar, sum svenski gospel-sangbólkurin, Samuelsons, helt í Ítróttarhøllini í Havn friggjakkvöldið og leygarkvöldið.

Victor Carlsen, Filadelfia-samkoman, sum stóð fyri konsertunum, upplýsir, at nóg fleiri hoyrdu Samuelsons hesuferð enn fyri einum ári síðani, tá teir seinast vitjaðu í Føroyum. — Tá vóru teir heldur ikki so væl kendir. Men hetta seinasta

árið hevur nóg verið at hoyrt til teirra, serliga í útvarpinum, og tað hevur uttan iva havt sína ávirkan, heldur Victor Carlsen.

Koma aftur

Tað er fyribils avgjört, at Samuelsons skulu koma aftur at vitja í Føroyum um eitt ár. — Á konsertini friggjakkvöldið boðaðu Samuelsons frá, at teir

vóru sinnaðir at koma aftur til Føroya og vónaðu, at tað fór at henda skjótt. Vit hava nú fingið eitt fyribils lyfti um, at teir koma aftur hesa tíðina næsta ár. Tá liggur tað best fyri hjá teimum, sigur Victor Carlsen.

Gospel er eitt útlendskt orð fyri at prædika evangelið. Undan konsertunum hjá Samuelsons luttók undgómur úr Filadelfia-samkomuni við gospelsangi og vitnisburði.